

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

ACADEMIA ROMÂNĂ

Investește în oameni !

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară nr.1 „Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”

Domeniul major de intervenție 1.5 “Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării”

Titlul proiectului: **“Cultura română și modele culturale europene: cercetare, sincronizare, durabilitate”**

Beneficiar: **Academia Română**

Numărul de identificare al contractului: POSDRU/159/1.5/S/136077

Raport științific de cercetare doctorală

**Tutore îndrumător:
Prof. univ. dr. Ilie BĂDESCU**

**Doctorand:
Ana-Maria NICULESCU-MIZIL**

București, 2015

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

OIPOSDRU

ACADEMIA ROMÂNĂ

Animația ca formă de neocolonialism. Particularități de construcție și receptare a reprezentărilor despre lume și viață în produsele ficționale pentru copii

**Tutore îndrumător:
Prof. univ. dr. Ilie BĂDESCU**

**Doctorand:
Ana-Maria NICULESCU-MIZIL**

Această lucrare a fost realizată în cadrul proiectului “Cultura română și modele culturale europene: cercetare, sincronizare, durabilitate”, cofinanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, contractul de finanțare nr. POSDRU/159/1.5/S/136077.

București, 2015

CUPRINS

1. CONTEXTUL ȘI RELEVANȚA CERCETĂRII. AUTORITATE CULTURALĂ, DEZBATERE PUBLICĂ ȘI CONȚINUTURI MEDIA.....	4
2. FEMEIE BUNĂ, FEMEIE REA. REPREZENTĂRI ALE FEMINITĂȚII ÎN TRANSMEDIA STORYTELLING. DE LA CHARLES PERRAULT LA WALT DISNEY	16
2.1. O POVESTE FĂRĂ SFÂRȘIT: REMEDIALITATE ȘI TRANSMEDIALITATE ÎN CULTURA MEDIA	16
2.2. FRUMOASELE ADORMITE ȘI VRĂJITOARELE CONȘTIENȚE. IPOSTAZE ALE FEMINITĂȚII ÎN TRANZIȚIE.....	20
3."JURNALUL PRINȚESEI INCESTUOASE". CULTURA MEDIA AMERICANĂ - O LECTURĂ ORIENTALĂ	24
3.1. 'ALTERNATIVE MEDIA' : „ȘTIRILE CARE N-AU AJUNS LA ȘTIRI”	24
3.2. TOTUL STĂ ÎN ALTERNATIVĂ. "CRITICAL RECEPTION" ȘI "CRITICAL MEDIA" LA FUCHS.....	29
3.3.„JURNALUL PRINȚESEI INCESTUOASE”: PARTICIPAREA PRIN MEDIA..	31 ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
3.4. URSULA ȘI VOCEA CELOR FĂRĂ DE VOCE: 6 IMAGINI ALTERNATIVE ALE LUMII ACTUALE	32
3.5. „A FOST ODATĂ CA-N RĂZBOI”:PROBLEME GLOBALE SUPUSE DEZBATERII PUBLICE	36
4. CONCLUZII.....	41
5. BIBLIOGRAFIE	46

REZUMAT

Elaborând asupra premizei enunțate de Bolter și Grusin (1996) conform căreia modificarea mijloacelor și practicilor culturale determină restructurări la nivelul reprezentărilor sociale, lucrarea de față își propune să cartografieze fluxul conținuturilor mediatice în (1) dinamica din ce în ce mai fluidă producție - receptare și (2) pe axa Europa - Statele Unite ale Americii - Orientul Mijlociu, toate prin lentila critică a unei tinere cercetătoare din România. În consecință, ea se dezvoltă pe două nivele de analiză complementare, necesare unei abordări panoramice, atât teoretice, cât și metodologice. Prima constă într-un studiu comparativ al basmului "La belle au bois dormant" (Perrault, f.a.), fantezia animată de lung metraj a Walt Disney Productions, „Frumoasa din pădurea adormită” (1959), și producția cinematografică Walt Disney Pictures, "Maleficient" (2014) din perspectiva teoriei remedialității (Bolter și Grusin, 1996), transmedialității (Henry Jenkins, 1992, 2006 ; Marie-Laure Ryan, 2013) și prefabricatelor reciclabile (Spiridon, 2013). Cea de-a doua direcție de studiu explorează conceptele de "recepție critică" ("critical reception") și ""alternative media"" ("alternative media") (Fuchs, 2010) cu aplicație pe lucrările artistice digitale ale artistului din Orientul Mijlociu, Saint Hoax, bazate pe conținut Disney.

Evenimente de impact mondial așa cum sunt atacul din ianuarie 2015 de la sediul publicației satirice franceze *Charlie Hebdo* și mișcarea socială *Je suis Charlie* ce s-a coagulat ulterior acestuia prin intermediul rețelelor de socializare atrag atenția asupra necesității studierii desenului în genere din perspectiva potențialității sale de "tehnologie a reprezentării" (Latour, 1993 apud. Bolter and Grusin, 1996 : 353) cu miză socio-politică, dar și ca formă de critică, revoltă, chiar boicot. Mai mult decât atât, demersul prezent de studiu se dovedește nu numai legitim, dar și imperios în contextul unei subreprezentări a subiectelor privind produsele ficționale de animație pentru copii în spațiul academic autohton, dar și în baza unui impuls firesc de raliere la fluxurile actuale de reflecție publicistică (Orestein, 2006, Bronson, 2009; Mechanic, 2011; Feder, 2014) și academică (Giroux, 1994; Faherty, 2001; Craven, 2002; Forbes, 2003; Hurley, 2005; Pallant, 2010) așa cum este, de pildă, tema stereotipiilor de gen și rasiale în filmele de animație produse de compania Walt Disney și influenței pe care acestea o exercită asupra audienței infantile. Cercetarea de față se plasează grație atât dezideratului său teoretic privind miza colonială a filmului de animație occidental în contextul global contemporan, cât și instrumentelor metodologice și corpusului cercetării la confluența unor arii de studiu pe cât de diverse, pe atât de complementare precum studiile culturale, științele comunicării, sociologia, studiile de gen și cele vizuale.